

Prvi razred, druga priprava

Predmet	Matematika
Razred	Prvi razred
Število ur	2 uri v učilnici, 2 uri za predhodni ogled mesta
Področje (učna celota)	Ravnina in prostor
Tehnika	Rezanka, lepljenka
Naloga (učna enota)	Orientacija v prostoru in ravnini: spredaj, zgoraj, ob, na, v, levo, desno, pod, med ...
Materiali	Papir formata A3, na katerega se natisne izdelana predloga fasade hiše iz spletne strani za vsakega učenca. Pripadajoči elementi se izrezujejo in lepijo na novo podlago A3 ali A4, prav tako natisnjeno iz spletne strani.
Orodja, podlage	Škarje, lepilo, natisnjeni podlogi za vsakega učenca.
Motiv	Fasada moje hiše
Obravnava kulturne dediščine	Značilni fasadni elementi in kompozicija fasade
Didaktični pripomoček in učna sredstva	PPT-predstavitev in narisana predloga fasade, dostopna v leseni izvedbi v t. i. skrinji dediščine oziroma tudi v e-obliki na spletni strani https://sola-prenove-za-nove-generacije.si/ V skrinji je tudi kos kamnov (tuf, apnenec ...), iz katerih so velikokrat izdelani kamniti portali.
Metode dela	– predhodno raziskovanje, pogovor in razlaga – prikazovanje, demonstracija v živo, reševanje nalog

	– igra z didaktičnim pripomočkom
Oblike dela	– frontalna – delo v manjših skupinah, individualno delo
Učni cilji	– Opredelijo položaj predmetov na predlogi, razvrščajo po nareku, orientacija v ravnini in prostoru (MAT) – Arhitektura, položaji (LUM)
Prilagoditev za izvedbo v učilnici	– PPT-predstavitev, projektor in računalnik – priprava miz in materiala
Prilagoditev za izvedbo na daljavo	Posredovanje učne priprave, PPT- predstavitev, e-didaktičnega pripomočka fasade z elementi za izrezovanje.
Prilagoditev za izvedbo v učilnici na prostem	Prestavitev ustvarjanja na prosto na mize in klopi: – podlaga, natisnjen PPT na plastificirane predloge – tablice za delo v manjših skupinah – prilagoditev tehnike za razmere za delo na prostem
Predlagana vrsta učne ure	– Izvedba v razredu s predhodnim ogledom v mestu – Teoretična in praktična
Prilagoditev: Učenci z učno pomočjo	Izdelajo eno predlogo s pomočjo predloge s spletne strani na način barvanja stavbnih členov glede na narek učitelja.
Nadarjeni učenci	Izdelajo predlog glavne fasade obravnavanega objekta z lepljenjem in dodatno pobarvajo priloženo predlogo pobarvanke v barvah, kot so jih opazili na ogledu.

Medpredmetna povezava	– Smeri, ravnoesje, prostor spredaj/zadaj (SPO) – Prostor, ulica, vas, mesto (ANGL) – Pesem, ljudski prostor (SLO) – Ne/enakomerni ritem, prostor (GUM) – Ne/enakomerni ritem, smeri, ravnotežje (ŠPO) – Ritem, zaporedje, arhitektura (LUM)
Predlog predhodne dejavnosti – aktiviranja predznanja	Učenci za domačo nalogo v časopisu poiščejo fotografijo hiše iz starega mestnega jedra.
Dodatna dejavnost učencev povezana z obravnavano temo v okviru učnih ur obravnavanega sklopa	– Možnost ogleda, risanja in fotografiranja tradicionalnih hiš v starem mestnem jedru ali značilnega (najstarejšega) objekta v vasi (ŠPO) – Petje pesmi na temo značilne hiše (GUM) – Pogovor na temo različnih domovanj v Sloveniji, po regijah (SPO) – Igranje z igro »potujem od hiše do hiše« v prostočasni dejavnosti in s pogovorom o raznolikosti pokrajin (SLO)
Predlog nadgradnje (pri interesnih dejavnostih, v dan dejavnosti ipd.)	Obisk bližnjega starega jedra vasi ali starega mestnega jedra, ogled značilno obdelanih in okrašenih fasad najstarejših objektov, srečanje z najstarejšimi prebivalci in pripovedovanje zgodb o hišah, izdelava razglednic z motivom najstarejših hiš, ki se jih lahko uporabi na šolskem novoletnem bazarju, ter povabi npr. stare starše ali prijatelje v staro mestno/trško/vaško jedro.

1. uvodni del	U: Dober dan vsem. Danes bomo govorili o fasadi objekta. Ali veste, kaj je pravzaprav FASADA?
Legenda	
U – učitelji	O: Kar ima neka hiša zunaj... stene, kar vidimo, ko gremo mimo ...
O – otroci	U: Res je. Lahko bi celo rekli, da je fasada neke hiše kot obleka pri nas – to, kar vidimo mi, ko stojimo zunaj in gledamo hišo. Menite, da je fasada pomembna? Zakaj?
	O: Po njej je hiša »lepa« oziroma »grda« ipd.
	U: Fasada je tista, ki nam nekako prva pove, ali je hiša urejena, ali se zanjo skrbi, ali je nova stavba, ali je to starejša hiša. Pove pa nam tudi, kaj se dogaja v tisti hiši: ali se v njej le stanuje, ali je v njej šola, vrtec, zdravstveni dom, trgovina ... Kako pa to ugotovimo?
	O: Piše na fasadi, izložbe ima, velika vrata, okna ...
	U: Fasade se precej razlikujejo, res je. Tudi po barvah. Se spomnite kakšne fasade, ki je drugačne barve kot samo bela? Ali vam je všeč?
	O: Ja ... ne ... grde barve – vijoličasta, bleščice.
	U: Fasado največkrat gleda naš sosed, mi, ki smo v tej hiši, pa ne. Zato se moramo zavedati, da je fasada lahko moteča, neprimerna. Tako zaradi barve kot raznih elementov: napisov, reklam, obeskov, klimatskih naprav... Lahko nam je tudi zelo blizu in všeč. Kar nekaj elementov pa danes skoraj ni več najti na fasadah. Zato bomo pogledali nekaj starih hiš v naši okolici, ki vse te elemente običajno še imajo.
	Na grafični predstavitvi si oglejmo, kje se kaj nahaja. Najprej si pogledjmo nekaj stavbnih členov in drugih značilnih elementov na fasadi in jih pravilno poimenujmo.
	To so: OKNA, VRATA, POLKNA, PORTAL, OKENSKI OKVIR, COKEL, ŠIVANI VOGALI,

	IZVESEK, NAPIS, HIŠNA ŠTEVILKA, FRČADA, DIMNIK, KRITINA, FRESKA, POSLIKAVE ... Te elemente se bomo učili umeščati na podlogo fasado, tako kot smo jih spoznali pri prikazu s fotografijami. Kasneje se bomo lahko skupaj igrali s kartami, na katerih so fotografije teh elementov.
--	---

2. osrednji del	U: Danes bomo izdelali fasado starejše hiše. Pogledali bomo, kje kaj stoji, in se pogovorili, zakaj je tako. Preden bomo začeli, naj si vsak vzame natisnjeno podlogo fasade in en list s stavbnimi členi. Pripravite si škarje in lepilo. Kriteriji dela, ki jih morate upoštevati: 1. Vsak vzame eno podlago s fasado in eno z elementi za izrezovanje. 2. Potrebujete škarje za izrez označenih elementov. 3. Pozorno poslušajte in na naročeno stran zalepite posamezni element. 4. Fasado po mojem nareku nalepite na predlogo na točno opisano mesto za ta stavbni člen. 5. Pri striženju in lepljenju bodite natančni. Režite le po obodu po označenih mestih s pikicami. 6. Dobro poslušajte navodila in razmislite, kam boste nalepili posamezni del. Najprej po označenih črticah izrežite vse arhitekturne elemente. Za to imate na voljo 5 minut (15 minut, počasnejši lahko več) časa. Ko ste izrezali vse elemente, me dobro poslušajte in si ogledujte svojo fasado hiše. Na mesta, ki jih bom prebrala, boste nalepili točno določen element, kot ga bom jaz poimenovala.
------------------------	--

	ZAČNEMO DELATI. *Učitelj bere z grafične podloge (delovnega lista, ki je med didaktičnimi pripomočki za izvedbo ure in dosegljiv na spletnem naslovu https://sola-prenove-za-nove-generacije.si/gradiva-za-ucitelje/) z besedilom: Naši hiški bomo dali sestavne dele, zato pozorno poslušajte, kje na FASADI se kaj nahaja. Pojasnimo: FASADA je zunanji ovoj stavbe in je v našem primeru bele barve. Stavba ima tri ETAŽE: PRITLIČJE, 1. NADSTROPJE in 2. NADSTROPJE. Umeščati začnemo že izrezane stavbne člene: Čisto SPODAJ na dnu je element, ki mu pravimo COKEL in je temno sive barve. Povsem ZGORAJ je STREHA opečnato rdeče barve, pokrita s kritino, ki ji pravimo BOBROVCI. NA SREDINI je siva črta, ki deli etaže in ji pravimo VENEC. (Venec je tudi POD NAPUŠČEM strehe, saj zaključuje 2. etažo.) Na LEVI strani je poslikava roba FASADE, ki ji pravimo ŠIVANI VOGAL. NASPROTI njega je na drugem skrajnem robu MANJŠI šivani vogal in je na KONZOLI iz zelenega kamna, ki mu pravimo PERAČIŠKI TUF. Ta vogal je ENAK ŠIVANEMU vogalu na sredini objekta NAD drugo kamnito KONZOLO.
--	---

	MED konzolama sta dva loka iz zelenega kamna TUF. NA stiku s tlemi so lesena vrata. OKOLI lesenih vrat je PORTAL iz zelenega kamna. Čisto POD streho so tri lesena OKNA. NA oknih so na njihovi LEVI in DESNI strani lesena POLKNA v rjavi barvi, ki so lahko odprta ali zaprta. POD temi okni je še po eno okno, vendar brez polken. MED oknoma je barvita FRESKA. NA SREDINI med dvema LOKOMA je pokončen steber iz zelenega kamna. NAD vsemi tremi šivanimi vogali so s črtami orisani tanki ŠIVANI VOGALI.
3. zaključni del	Z učenci pospravimo učilnico, postavimo zaključno inštalacijo, se zberemo okoli nje in se pogovorimo: – o vrsti arhitekturnih členov na stavbi, – o položajih, – o fasadah v starem mestnem/trškem/vaškem jedru, – če ostane čas, omenimo še barve fasad in posameznih drugih (dodatnih) členov na značilni fasadi iz lokalnega okolja; učenci se poigrajo z lesenim didaktičnim pripomočkom. PREGLED IZDELKOV IN VREDNOTENJE – Pogovorimo se o zadanih kriterijih vrednotenja in ugotovimo uspešnost nastalih kompozicij. – Učenci vrednotijo izdelke drug drugemu, primerjajo svoj izdelek z »rešitvijo« na leseni podlagi.

	– Nato vrednotijo tudi svojega – ugotovijo, kaj so upoštevali in česa niso upoštevali pri zadanih kriterijih. – Izvedemo razstavo v učilnici, hodniku ali v kotičku za razstave.
--	--

Projekt Šola prenove za nove generacije in dediščino 21. stoletja sofinancira Norveška s sredstvi Norveškega finančnega mehanizma v višini 478.000 evrov. Namen projekta je vzpostaviti medinstitucionalno okolje in učne prakse za bolj načrtno izobraževanje novih generacij v osnovni šoli o kulturni dediščini in prenovi kot pomembnih kompetencah in vrednotah za življenje in delo v 21. stoletju.